

Međuparlamentarna konferencija „Uloga parlamenata u oblikovanju budućnosti hrane i poljoprivrede“

Hrvatski sabor, Zagreb, 22. i 23. studenoga 2018.

Sažeci tematskih sesija

Prvog dana Međuparlamentarne konferencije održane su četiri sesije posvećene sljedećim temama:

1. Proces usvajanja nacionalnih strateških planova za zajedničku poljoprivrednu politiku
2. Generacijska obnova
3. Lokalna uprava i ruralni razvoj
4. Istraživanja u poljoprivredi, sigurnost i kvaliteta hrane

1. Proces usvajanja nacionalnih strateških planova za zajedničku poljoprivrednu politiku

Cilj rasprave prve sesije bio je sagledati moguće posljedice uvođenja obveze izrade nacionalnih strateških planova u obliku u kojemu ih predlaže Europska komisija.

Sukladno raspravama:

Prioritet reforme Zajedničke poljoprivredne politike treba biti istinsko pojednostavljenje, a politika u budućnosti mora biti razumljivija za poljoprivrednike i jednostavnija u provedbi;

Pozdravljena je veća fleksibilnost za države članice i upozoreno je kako ista ne bi smjela dovesti do renacionalizacije Zajedničke poljoprivredne politike;

U središtu politike trebaju biti mala i srednja poljoprivredna gospodarstva, a programiranje bi trebalo biti usmjereno prema uvažavanju njihovih potreba;

Proizvodno vezana plaćanja i plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima potrebno je zadržati i osigurati dostupnost sredstava za investicijske potpore;

Uvođenje novih elemenata uvjetovanosti vezanih uz klimu i okoliš predstavljat će dodatni teret za poljoprivrednike i administraciju, pa bi isti trebali biti dobrovoljni za države članice te je potrebno osigurati dostatna financijska sredstva kako bi se smanjio utjecaj elemenata uvjetovanosti na konkurentnost gospodarstava;

Bez obzira na izazove s kojima se suočava EU, razina financiranja Zajedničke poljoprivredne politike u budućnosti trebala bi se zadržati barem na sadašnjoj razini, posebice imajući u vidu značaj poljoprivredne zajednice u prehrani svjetske populacije, održivost ruralnih područja i doprinos ekologiji;

Diversifikacija i finalizacija poljoprivredne proizvodnje temelj je konkurentnosti sektora, pa je posebnim ciljevima Zajedničke poljoprivredne politike trebalo obuhvatiti i ciljeve vezane uz preradu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i jasnije propisati ciljeve vezane uz šumarstvo;

Poljoprivredna gospodarstva i njihovi članovi su, osim obavljanja poljoprivredne djelatnosti, i čuvari ruralnih područja, a bavljenje poljoprivredom kao dopunskom djelatnošću, pa i u slučajevima kada ona čini *samo neznatan dio ukupne ekonomske djelatnosti* pruža im mogućnost osiguravanja dodatnih financijskih sredstava i zadržava ih u ruralnim područjima te je definiciju „pravog poljoprivrednika“ potrebno promatrati i s ovog aspekta i omogućiti neobveznu primjenu;

Strukturne mjere pridonose povećanju konkurentnosti poljoprivrede, pa treba izbjeći smanjenje proračuna za ruralni razvoj;

O prijedlogu vanjske konvergencije stajališta su različita te je za ista potrebno pronaći prihvatljiv kompromis;

Spomenut je i rizik kašnjenja u donošenju pravnog okvira, a time i nacionalnih strateških planova, posljedično i odgode isplata potpora poljoprivrednicima nakon 2020. godine te je potrebno uložiti dodatni napor kako bi se ovaj scenarij izbjegao.

2. Generacijska obnova

Tema druge sesije odnosila se na buduće mjere za poticanje mladih poljoprivrednika.

Kao osnovni problemi vezani uz generacijsku obnovu ruralnih područja istaknuti su:

- prihodi koji zaostaju za drugim sektorima,
- rizici poslovanja na koje se ne može utjecati,
- otežan pristup zemljištu,
- uvjeti vezani uz kreditnu sposobnost,
- i nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom.

Svi navedeni problemi negativno utječu na zadržavanje mladih osoba u ruralnim područjima i na donošenje odluke o nastavku ili početku bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom, pa time i na ispunjavanje traženog cilja privlačenja mladih u poljoprivredni sektor.

S ciljem poticanja zadržavanja mladih u ruralnim područjima, a uzimajući u obzir prosjek starosne dobi nositelja poljoprivrednih gospodarstava, definiciju „mladog poljoprivrednika“ potrebno je prilagoditi i nije ju dobro vezati samo uz nositelja poljoprivrednog gospodarstva.

Važno je osigurati dostatnu razinu financiranja za mlade poljoprivrednike, za što osim sredstava poljoprivrednog proračuna treba iskoristiti sinergijski učinak drugih fondova Europske unije.

Mjere ranog umirovljenja nositelja poljoprivrednih gospodarstava potaknule bi prijenos gospodarstava između generacija.

U odnosu na predviđene mjere iz prijedloga Europske komisije, naglašeno je kako treba razlikovati potporu za pokretanje posla od potpore dohotku mladih.

3. Lokalna uprava i ruralni razvoj

Cilj treće sesije bio je raspraviti ulogu tijela regionalne i lokalne uprave u provedbi politike ruralnog razvoja te kako se ona može unaprijediti u idućem proračunskom razdoblju.

Kao potencijalna ograničenja istaknuti su:

- administrativni kapaciteti na regionalnoj i lokalnoj razini,
- smanjenje proračuna za mjere ruralnog razvoja,
- veće uvjetovanje potpore dodatnim ekološkim i klimatskim ciljevima.

Ukazano je i na probleme s kojima se susreću pojedine regije u državama članicama, ali i problemi s kojima se susreću države članice smještene na vanjskoj granici Unije, a koji potencijalno mogu utjecati na zdravstvenu sigurnost.

Ukazano je i na kompleksne administrativne zahtjeve u provedbi LEADER inicijative te predloženo njihovo pojednostavnjenje u idućem programskom razdoblju.

Podržava se model javno-privatnog partnerstva u svrhu osiguravanja dodatnih izvora financiranja.

4. Istraživanja u poljoprivredi, sigurnost i kvaliteta hrane

Na četvrtoj sesiji razmijenjena su mišljenja o važnosti istraživanja u poljoprivredi te načinu na koji ona mogu unaprijediti sigurnost i kvalitetu hrane.

Pozitivnim je ocijenjeno povećanje proračuna za financiranje poljoprivrednih istraživanja u idućem programskom razdoblju.

Ukazano je na potrebu:

- veće uključenosti mladih država članica u istraživačke programe Europske unije,
- snažnijeg povezivanja istraživanja i digitalizacije u poljoprivredi sa poljoprivrednom proizvodnjom,
- potrebu osposobljavanja stručnjaka i znanstvenika s ciljem razvoja inovativnijih sustava i tehnologija.